

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

1. Exhibentur Concilij Constantiensis Acta suis temporibus distincta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

§. IV.

Agitur de Concilio Constantiensi, & argumentis ex eo petitis respondetur.

SUMMARI A.

1. Exhibentur Concilij Constantiensis Acta suis temporibus distincta.

2. Patres Constantienses circa auctoritatem Concilij in quinque sententias divisi, quarum ultima est peior, ac votis infrequentior Johannis Gersonis.

3. Octo argumentis invictisque ostenditur, Decreta 4. & 5. Sessionum necessario examine ac deliberatione caruisse, nec posse dici conciliariter facta.

4. Eadem Decreta ne in ipso quidem Constantiensi Concilio, nec à Patribus pro Decretis Oecumenici Concilij habita esse, testimonijs gravissimorum auctorum, qui Concilio intererant, ac etiam Gallorum alijs novem argumentis demonstratur.

5. Sed nec prefata 4. & 5. Sessionum Decreta à Martino V. Pontifice Max. esse confirmata.

6. Imò Concilium Constantiense pro nobis esse, quatuor argumentis evincitur.

I.

Auctoritate Concilij Constantiensis nimium quantum sibi Maimburgus blanditur, in eoque spem victoriæ reponit, ac doctissimam Canonici Schelstrate de hoc argumento dissertationem aliquot capitulis incescit, triumphanti potius, quàm pugnanti similis; nam & hanc

hanc quoque inter alias habet fallendi artes, ut victoriam simulet, etiam dum cadit. Ut ergo Constantiensis Concilij mentem, ac sententiam plenè intelligas, tria hoc paragrapho exequar. Primum feriem & acta Constantiensis Concilij per sua tempora distinguam. Secundò Constantiense Concilium à nobis stare demonstrabo. Tertio ad ea, quæ Maimburgus objectat, respondebo.

Acta ergo Constantiensis Concilij quod atinet, ea ex suis principijs deducta sic habent. Anno MCCCIV. post longum Purpuratorum certamen Clemens V. Archiepiscopus Burdigalensis Gallus in Pontificem eligitur operâ præsertim Cardinalis Pratenfis, & Philippi Pulchri Gallie Regis, cum quo secretæ pactiones. Is Apostolicam Sedem Avenionem in Gallias transtulit, hæsitque septuaginta & supra annos sub varijs Pontificibus, videlicet, Clemente V. Joanne XXI. Benedicto X. alijs XII. Clemente VI. Innocentio VI. Urbano V. Gregorio XI. Creditur Clemens Sedem in Gallijs ex arcanis pactis fixisse. Sexta enim Philippi postulatio, cum de Pontificatu transigerent, his verbis concepta fuit: (a) *Sextam gratiam mihi reservo, exprimendam loco & tempore suo, arduam & magnam.*

Anno MCCCCLXXVII. Gregorius XI. Galliam relinquit, rediitque in Urbem. Persuaserunt Gregorium, ut rediret, sanctarum Brigittæ & Catharinæ preces & Oracula, Italiae Legationes, præsertim verò calamitates ac bella, quæ illam ferè consumpserant; sed vix annus effluxit, cum Gallias iterum cogitantem mors occupavit. Successit Cardinalium electione Archiepiscopus Barenfis, qui Urbanus VI. appellatus est: hic cum inconsulto impetu Ecclesiasticorum morbos aggreditur, & initia medendi à ferro, flammâque incipit, omnium à se animos avertit, Gallorum præsertim, qui Fundos secedunt, & Cardinalem Gebennensem Pontificem adversus Urbanum renuntiant Clementis VII. nomine. Honestus titulus Schismati quæsitus, quòd videlicet prior Urbani electio metu, minisque Populi Romani extorta fuisset, Cardinales, nisi Italum aut Romanum eligerent, ad mortem expostentis. Sed, ut monui, prætextus hic erat; præterquam enim, quòd etiam ante popularem tumultum in Archiepiscopum Barensem convenissent, quippe ex sexdecim purpuratis (inter quos undecim Galli, Itali quatuor, unusque Hispanus) cum Itali, Gallique nol-

(a) S. Anton. p. 3. tit. 27. cap. 1.

lent Papam Lemovicensem, & Lemovicenses perennare sibi tiam vellent, jam quatuor suæ gentis Pontificibus superbi; tandem in Barensem plerique convenere, idque Gebennensis Cardinalis, postea Clemens appellatus, Marino Episcopo Cassanensi omnium arcanorum conficio aperuit, & hic palam deposuit: verba Gebennensis inter alia hæc fuere: (a) *Nunquam isti traditores Lemovicenses tam potentes erunt, quin pro ista vice nos habebimus Italicum Papam. Per hæc sancta DEI Evangelia nunquam habebimus alium Papam, quam Archiepiscopum Barensem, aut alium, quem ad presens nolo tibi indicare.* Ipse Cardinalis S. Petri vir intragerrimus, & neutri factioni addictus, & cui reluctanti, placandoque Populo Papatûs insignia injecta sunt; cum mors immineret, publicis tabulis professus est: (b) *se à Gallis prius quam Conclave ingrederentur, rogatum esse, ut suffragia pro Barensi sociarent.* Pater ergo jam ante Populi tumultum, metumque incertum, in Urbanum VI. conspiratum esse, non ergo metus extorsit, quod metum præcessit. Nec metus injectus à Populo fuerat, ut Italum, sed Romanum eligerent, quamvis Italum aut Romanum prius postulassent. Audi verba unius ex Populi signiferis sic ad Conclavis fenestram Cardinales alloquentis: (b) *Scitis Domini mei, quod in introitu Conclavis multi clamaverunt rogantes vos, quod eis daretis Italicum, vel Romanum; nunc autem pro parte totius Populi sum missus, & vobis eorum pro parte notifico, quod solum volumus eis dari Romanum, nec essent contenti de Italicis; timent enim, ne sub aliqua conventionione secreta, inter vos & aliquem Italicum non Romanum ipse reduceret Curiam Avenionem.* Et post aliqua: *Placeat Deo, quod nobis detis Romanum; alioquin procul dubio sentietis.* Idque non intramas stetit, sed in facta prorupit: cum enim audissent Barensem, qui Romanus non erat, electum esse; eum occultissimis latebris abditum, & electores Cardinales ad necem quæsierunt; qui tamen inter tumultus elapsi protestati sunt, se millies potius mortem subituros, quam ut Romanum, aliumque præter Barensem eligerent. Audi ex actis hujus Schismatis Abbatis Sifrensis depositionem: (d) *Propter quod (Cardinalem vid. S. Petri, qui Romanus erat,*

M 2 erat,

(a) Depositio Episcopi Cassanensis in actis Schism. Tom. 2. p. 38. & 67. & 4. p. 67. 64. & 78. v. Rayn. ad Ann. 1378. n. 2. (b) Extat Tom 2. de Schism. p. 38 (c) Ex actis Schism. Tom. 2. p. 82. Depositio Abbatis Sifrenf. (d) Depositio Abbatis Sifrenfis Tom. 7. de Schism. p. 82.

erat, electum non esse) tota Civitas concurret ad arma, & circumeuntes Palatium minabantur interficere Cardinales; quorum auditis minis aliqui de ipsis Dominis fregerunt solarium Conclavis, & per posticum credentes aufugere finaliter capti sunt à populo, & cum magnis pressuris & opprobrijs reducti sunt in Conclave, territi per populum, quòd nisi eligerent Romanum, erant mortem nullatenus evasuri. Et infra: Et istis quatuor manifestarunt Domini Cardinales electionem Archiepiscopi Barenfis, dicentes eis, quòd Populus bene posset eos interficere omnes, sed non habere Romanum pro ista vice. Et Episcopus Tudertinus in sua depositione: (a) Ipsi verò recedentibus, ego dixi Domino Nostro: (Urano videlicet) Audistis quid dixerunt illi? & ille dixit, quid dixeram? & ego recitavi sibi verba dicta per eos: & ipse dixit: non cognoscunt me bene, si tenerent mille spatias ad collum meum, non renuntiarem. Constat ergo, sponte Cardinales Neapolitanum elegisse, populo Romanum flagitante. Sed quòd omnia superat, cessante jam metu, pacatisque omnibus, & summâ pace compositis, Cardinales tres ferè menses Romæ hæserunt, ab iisque Urbanus Throno impositus, tiarâ redimitus, cultusque omni veneratione est; illi sacris operanti, senatimque agenti, & de gravissimis negotijs consultanti adstiteris, quòdque omnia superat, datis tum privatis, tum publicis ac nomine totius Collegij ad Principes litteris Urbanum verum esse Pontificem professi sunt, quòd etiam ipse Maimburgus fatetur, (b) alijque gravissimi Auctores. Imò Cardinales absentes, qui utique metu tangi non poterant, aut per litteras (c) (sex videlicet, qui Avenione morabantur) aut coram, ut Cardinalis Ambianensis, præcipuus postea discordiarum sollis, Urbanum venerati sunt. Imò in Conventu Episcoporum Parisijs habito, cui Archi-Episcopi sex, Episcopi triginta, & quàmplurimi alij Doctores, Prælatique assederunt, decretum fuit, testimonijs Cardinalium, qui Urbanum rejiciebant, seque ipsos mendacij damnabant, standum non esse; à qua postea sententia, ut notat Æmilius (d) in alio minutis que frequenti Conventu recessum est. Et verò qui crederes Cardinalibus illis, qui odio Urbani flagrabant, qui se hostes illius profitebantur, qui Clementem

(a) Tom. 2. Schism. p. 43. (b) Maimb. Grand. Schism. d' Occid. lib. 1. fol. 57. ex Cod. S. Victor. Paris. Frassard. in Chron. Walling. in Rich. Æmil. in Carolo V. (c) Extant litteræ Tom. 2. Schism. p. 32. (d) Paulus Æmilius in Carolo V.

tem novâ electione promoverant, eique se juramento addixerant, quique seipfos mendacij & perjuri arguebant, ob electum, coronatum promulgatumque Principibus, & trimestri obsequio adoratum Urbanum? quis vel in profano Tribunali, minimique pretij causâ testem admitteret tot labibus inquinatum? & metus, qui objectabatur, aut idoneis testibus probari poterat, aut non poterat? si non poterat, vicit Urbanus: si poterat, certe Cardinales, ut ostendi, idonei testes non erant. Planè electio Urbani, si non certa, at saltem dubia erat; ergo donec probaretur contrarium, possessioni suæ relinquendus; alioquin semper, & cum libuerit, promptum erit Schismate Ecclesiam turbare, & novum Pontificem jam aliàs electo opponere, quæsito videlicet aliquo crimine, objectoque electioni, & non probato, & tunc demum ad alia vota procedendum; præsertim cum Urbanus Concilium Oecumenicum offerret, in quo & sua, & æmuli jura promerentur, relicta Patribus sententiâ, uter præferendus; nam quamvis longum esset Concilij remedium, at aliud non supererat, & multò longius peiusque Schismatis malum, quod Ecclesiam quinquaginta ferè annorum morâ, & innumeris calamitatibus afflixit; at Clemens eique additi Cardinales oblatum Concilium respue- runt (c) manifesto indicio malæ causæ semper Judicem formidantis. Cæterum neque illud negari potest, Urbani peracerbum & immite ingenium, ac præmaturum Zelum non quidem causam Schismati, sed occasionem dedisse: nam cum sopire ante vulnus ægros oporteret, ne ferrum sentirent aut recusarent, excitabat potius admonebátque doloris inclementibus modis: perinde ac si cruciatu magis, quàm curâ gauderet; hinc omnium averfi animi, ac vindictâ flagrantis, intentique privatis odijs satiandis. Hæc occasione Schismatis duxi memoranda, & præsertim quia Maimburgus in libro (d) de magno Schismate pro Clemente multa disseruit. Cæterum utcunque res habuerit, certum est ex Clementis electione diuturnum obstinatumque Schisma natum esse, quo nullum magis diutiùsque Ecclesiam concussit, nec ante mortem Benedicti XIII. hoc est annos novem & quadraginta extin-

M 3

ctum

(a) V. Tom. 2. de Schism. p. 36. & Tom. 16. p. 12. & Raynald. ad Annum 1378. n. 42. & seqq. (b) Lib. 1. à fol. 105.

æum est, incerto Orbe Christiano, cui capiti obsequeretur. Successerunt Urbano Bonifacius IX. Innocentius VII. Gregorius XII. Alexander V. & Johannes XXIII. Clementi verò Benedictus XIII.

Anno MCCCXCIII. Benedictus, qui Clementi successerat, primò in Conclavi, deinde post electionem solemni se juramento obstringit de abijcienda tiara, si & quoties id publicæ pacis interfit; Idem à Gregorio XII. qui Innocentium excepit, juratum est. Eâ tamen conditione si Benedictus cederet.

Anno MCCCXCIX. Cùm uterque Pontificum cessionem æmuli exspectaret, & ita obstinatè throno hærerent, neutro primam aleam jacente; Cardinales Pisam conveniunt, collectâque ibi Synodo Benedictum & Gregorium deponunt, substituuntque Alexandrum. Causam utrûmque deponendi, eligendique Alexandrum Parisiensis & Bononiensis Universitates his verbis expressere: *Quia stante dubio inextricabili Papatus propter dubia facti & juris, provisio spectat ad Concilium.* Et Patres Concilij Pisani: (a) *Visti & diligenter inspectis omnibus & singulis productis, probatis & agitis, habitâque prius inter se ipsos, & demùm cum copiosa multitudine Magistrorum in sacra Theologia, atq; utriusque Juris Doctorum pluries diligenti collatione, tandem deliberatione maturâ in predictos tanquam de Papatu colludentes, Schismaticos & veros hæreticos sententiam Depositionis pronuntiat.* Ubi vides sententiam in hæreticos & dubios Pontifices ferri, sicque penitè nihil obstare sententiæ nostræ, qui de Catholico tantum, certoque Pontifice loquimur. Cæterum electione Alexandri invaluit potiùs Schisma, non extinctum est; Benedicto & Gregorio firmiter throno hærentibus, & multorum Regum, Principumque, imò sanctorum ope ac obedientiâ subnixis, unde patet modicam apud Catholicos huius Concilij reverentiam fuisse.

Anno MCCCCX. Moritur Alexander, eique Balthasar Cossa Legatus Bononiensis, postea Johannes XXIII. appellatus sufficitur, is auctoritate Sigismundi Romanorum Imperatoris (cujus potentiâ indigebat) aut victus, aut deceptus Concilium Constantiam indicit, eamque Anno MCCCCXIV. solemni pompâ investus est. Die sextâ decimâ Novembris prima sessio habita est, in qua nihil

(a) Concil. Pisân. sess. 15. mense Jun. die 5.

nihil de unione actum. Decimâ nonâ Novembris ad valvas Aedium Augustinianorum insignia Gregorij Pontificis pependere, quæ sequenti nocte, jussu ut creditur, Joannis sublata sunt: ingens super ea re inter Patres natum certamen, (a) cum alij auferri insignia, alij sustineri vellent; omnium tandem sententia fuit, si Gregorius coram adesset, Insignibus Pontificijs uti posse. Non ergo Patribus constabat, Gregorium Pontificem non esse; cur enim insignia Pontificia illi permitterent, quem pro Antipapa haberent? Die vigesimâ quartâ Decembris Sigismundus Imperator Constantiam ingreditur, & Pontifice sacris operante, Evangelium cantat Diaconi amictu. Secuta Imperatorem ingens Principum ac Antistitum turba, adeo ut unâ die triginta equorum millia numerata sint: solum Archiepiscopum Moguntinum Thorace ex rubro holoserico insignem, ferroque ad latus pendente sexcenti equites comitati, ut videas, quæ illorum temporum conditio fuerit. Patriarchæ 4. Cardinales 29. Archiepiscopi 47. Episcopi 160. qui postea ad 300. crevere.

II. Anno MCCCCXV. Mense Januario Joanni Dominico Gregorij Legato à Patribus permissum, (b) ut pileo, vestitûque Cardinalitio ingredi Constantiam posset, obluçtante quamvis Johanne Pontifice. Mense Februario, cum Cardinalis S. Marci libellum sparsisset, quo multa contra Johannis auctoritatem dicebantur; alij continuò in ejusdem defensionem producti, & inter alia hæresis postulabatur, qui indubitatum Pontificem, & nullâ hæresi contaminatum cogi posse ad cedendum dixisset. Sed Cardinalis Cameracensis pugnam dirempturus conclusiones aliquot Patribus obtulit, in quarum prima continebatur: (c) *Duas Obedientias Johanni contrarias probabiliter sustinere electionem Alexandri, ejusque successorum non esse legitimè ac canonicè factam, & in hac opinionum diversitate non esse minores difficultates Juris & facti, quàm ante Concilium Pisanum erat de justitia duorum contententium; & idedò attentâ perplexitate casus presentis pro pace Ecclesie acceleranda posse de Papatu contententes ad cessionem compelli, & nolentes de-*

poni.

(a) Ita habent duo MM. SS. Regesti Constant. V. Schelstrate in Tract. de Decret. Conc. Const. fol. 30. & fol. 153. (b) Ita habet Regestum Constant. in duobus MM. SS. & Codices Bibliothecæ S. Victoris Paris. (c) Cardinalis Cameracensis Concl. 3. & 6. ex. 4. MM. SS. Codic. apud Labbeum in Append. Conc. Constant. Tomo XI. edit. Paris. Schelstrate fol. 152.